

1940 – 1945: DE GEVOLGEN

Een herdenkingsmerklap uit 1995

Toen de 50-jarige herdenking van de Tweede Wereldoorlog in zicht kwam, vroeg de toenmalige burgemeester Gieskes van Loosdrecht aan Marie Mur-Griffioen een merklap te maken over de Tweede Wereldoorlog en daarbij aandacht te besteden aan Loosdrecht. Op verzoek van Marie nodigde de burgemeester mensen uit die in het verzet hadden gezeten en hoorde hun verhalen aan. Een aantal van die gebeurtenissen verwerkte zij in haar merklap.

Aan de merklap is anderhalf jaar voorbereidingstijd vooraf gegaan.

De afbeeldingen die op de merklap staan moesten er zo veel mogelijk uitzien als in de oorlog. Marie vindt het belangrijk dat deze merklap historisch klopt. Niet alleen omdat de lap bedoeld is voor tentoonstellingen, maar ook omdat deze merklap in Loosdrecht zal blijven. Hij is bestemd voor de Historische Kring Loosdrecht en moet gebruikt kunnen worden om op scholen te laten zien als herinnering aan de oorlog. Toen bekend was dat Marie deze merklap ging borduren, kwamen er mensen langs met allerlei verhalen over wat ze in het verzet zouden hebben gedaan. Iemand vertelde dat hij wapens had vervoerd naar Amsterdam en wel tien Duitsers had doodgeschoten. Omdat zij in de oorlog in de buurt van Loosdrecht woonde en mensen uit het verzet kent, weet ze dat dit historisch onjuist is. Er zijn in Loosdrecht twee Duitsers omgekomen in een vuurgevecht bij een dropping. Dergelijke onjuistheden vindt zij oneerlijk ten opzichte van de mensen die werkelijk bij het verzet betrokken zijn geweest.

Een 'MerkWaardige' ontmoeting

Marie is haar merklap begonnen met beelden en begrippen die iedereen associeert met de Tweede Wereldoorlog. Boven aan de lap worden de eerste oorlogsdagen uitgebeeld. Aan de linkerkant van het Nederlandse wapen zie je het droppen van Duitse parachutisten en het

bombardement op Rotterdam. Aan de rechterkant de vlucht van koningin Wilhelmina. Marie borduurde de onderzeeër die de koningin naar Engeland bracht en daar boven het beroemde gedicht van ds. W.L. Welter.

Aan de linkerkant zijn voedselbonnen afgebeeld. In het midden de Jodenster en aan de rechterkant de Sonderausweis van Jaap Mur. Hij bezorgde brood, ook op adressen waar het verzet actief was. In 1950 is Marie met hem getrouwd.

Daarboven is een vervalst persoonsbewijs geborduurd. Marie gebruikte daar een persoonsbewijs voor, dat in een doos zat, die bij de Historische Kring Loosdrecht was afgegeven. Afzender onbekend. Het leverde een bijzondere ontmoeting op toen de herdenkingsmerklap van Marie op een merklappentoonstelling hing in België. Eén van de leden van MerkWaardig herkende in het vervalste persoonsbewijs de pasfoto

van haar vader. Ze heeft twee uur lang in haar rolstoel naar de merklap zitten kijken. Later belde ze Marie op en vertelde over deze bijzondere 'ontmoeting' met haar overleden vader. Marie vroeg of ze het persoonsbewijs wilde hebben, maar dat wilde ze niet. Ze had geen kinderen en het was bij de Historische Kring Loosdrecht goed op zijn plaats. Helaas weten we niet hoe dit lid heet, alleen dat ze afkomstig was uit Schiedam.

Drie verschillende inundaties en de evacuatie uit Loosdrecht

Marie borduurde drie verschillende inundaties en de evacuatie van mensen en dieren uit Loosdrecht. Het zijn gebeurtenissen waar familie of bekenden van haar bij betrokken zijn geweest. In de eerste oorlogsdagen werd de Wieringermeerpolder onder water gezet om de Duitsers tegen te houden. De Egelschoek, een gebied tussen Loosdrecht en Westbroek waar vader en moeder Griffioen een boerderij hadden, dreigde ook onder water gezet te worden. De koeien werden door Maries vader naar Woerden gebracht en moeder en de kinderen werden naar Alkmaar geëvacueerd.

Vanwege de capitulatie kon iedereen na een paar dagen weer terug. In 1943 werd de Bethunepolder tussen Loosdrecht en

Maarssen door de Duitsers onder water gezet. Om Antwerpen over water bereikbaar te houden, werd Walcheren in 1944 door de Engelsen onder water gezet.

Het Loosdrechtse verzet

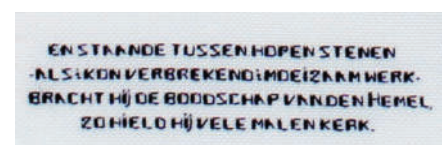
Het verzet in Loosdrecht werd tijdens de eerste oorlogsjaren geleid door de Katwijkse ds. Johannes (Jan) Versteegt. Eind 1941 werd hij voor de eerste keer opgepakt en naar Scheveningen gebracht. Hij werd vrijgelaten en in 1942 opnieuw gearresteerd vanwege een preekbeurt

in Amersfoort. Via verschillende kampen kwam hij aan het eind van de oorlog in Bergen-Belsen terecht. Door tyfus was hij dusdanig verzwakt, dat hij op 29 juni 1945 in het ziekenhuis van Hildesheim

overleed. Ter herinnering aan ds. Versteegt maakte Jan de Geus eind 1945 een gedicht. Op verzoek van het verzet borduurde Marie onderaan haar merklap een aantal

coupletten. Er zijn aan het eind van de oorlog in het Witte Huis in Loosdrecht vreselijke dingen gebeurd.

Ze staan niet op de merklap, omdat ze te akelig zijn en vanwege de nabestaanden. Loosdrecht was door zijn strategische ligging van belang. In de plassen waren veel eilandjes waar onderduikers

